

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри
теорії спорту та фізичної культури
протокол № 1.

Зав. каф

Бріскін Ю. А.

**Теми та короткий зміст семінарських та практичних занять
з дисципліни «Олімпійський спорт»
для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»
(VI с., денна форма навчання; VII-VIII с., заочна форма навчання)**

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	«Олімпійський спорт» як наукова та навчальна дисципліна	2	-
2	Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Відродження олімпійського руху	4	2
3	Періодизація ігор Олімпіад.	4	2
4	Президенти Міжнародного олімпійського комітету, їх роль в розвитку олімпійського спорту	2	-
5	Міжнародна олімпійська система: принципи, структура і діяльність	4	2
6	Аматорство в олімпійському спорті	2	-
7	Організація, проведення і програма Олімпійських ігор	2	2
8	Проблеми олімпійського спорту сучасності та перспективи їх вирішення	2	-
9	Економічні основи олімпійського спорту	4	2
10	Олімпійський спорт в Україні	2	-
Разом		28	10

Змістовий модуль 1. Історичні і організаційні основи олімпійського спорту

1. «Олімпійський спорт» як наукова та навчальна дисципліна.

Предмет навчальної дисципліни «Олімпійський спорт». Олімпійський спорт як складова сучасного спортивного руху. Структурні елементи «Олімпійського спорту» як наукової і навчальної дисципліни. Завдання і зміст програмних вимог та структура предмету «Олімпійський спорт». Основні терміни дисципліни та їх визначення. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Методи наукового дослідження проблем олімпійського спорту.

Завдання до семінару

Скласти кросворд з 10-15 термінів, пов'язаних з олімпійським спортом. Різновид кросворду за вибором студента. Завдання складається з двох частин: сітки кросворду та розгорнутих запитань з відповідями. В якості відповідей використовуються тільки іменники.

2-3.Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Відродження Олімпійського руху.

Передумови виникнення олімпійського спорту. Організація та проведення стародавніх Олімпійських ігор. Учасники і переможці Ігор Стародавньої Греції. Підготовка спортсменів-олімпійців. Кризові явища в олімпійському спорті Стародавньої Греції і припинення Олімпійських ігор.

Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. Роль П'єра де Кубертена у відродженні Ігор Олімпіад. Міжнародний атлетичний конгрес 1894 р., його програма і значення для відродження Ігор та розвитку олімпійського руху. Утворення Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Завдання МОК та його діяльність до початку ХХ ст.

Завдання до семінару

1. Проаналізувати чинники, які забезпечили становлення, сприяли популяризації і призвели до занепаду Олімпійських ігор стародавньої Греції. Обґрунтувати вплив кожного чинника за допомогою прикладів.

2. Порівняти особливості проведення Олімпійських ігор Стародавньої Греції (період з 776 р. до н.е. до 146 р. до н.е.), Римської Греції (період з 146 р. до н.е. по 394 р. н.е.) та у період їхнього відродження (XVIII-XIX ст.). Визначити спільні та відмінні риси у проведенні Олімпійських ігор: тривалість, періодичність, програма (види спорту), склад учасників, судді, нагороди, покарання за порушення правил тощо. Робота може бути виконана у довільній формі (текстовий опис, таблиця тощо).

4-5.Періодизація Ігор Олімпіад.

Періодизація Ігор Олімпіад. Загальна характеристика першого періоду Ігор Олімпіад (1896-1912 рр.). Загальна характеристика другого періоду Ігор Олімпіад (1920-1948 рр.). Загальна характеристика третього періоду Ігор Олімпіад (1952-1988 рр.). Загальна характеристика четвертого періоду Ігор Олімпіад (1992 – 2004 рр.). Загальна характеристика п'ятого періоду Ігор Олімпіад (з 2008 р.).

Завдання до семінару

1. Проаналізувати проблеми першого (1896-1912 рр.) та другого (1920-1948 рр.) періодів Ігор Олімпіад та запропонувати власні шляхи їх вирішення. Робота може бути виконана у довільній формі (текстовий опис, таблиця тощо).

2. Проаналізувати проблеми третього (1952-1988 рр.), четвертого (1992 р.-2004), та п'ятого періодів Ігор та запропонувати власні шляхи їх вирішення. Робота може бути виконана у довільній формі (текстовий опис, таблиця тощо).

6. Президенти Міжнародного олімпійського комітету, їх роль у розвитку олімпійського спорту.

Характеристика діяльності Президентів МОК: Деметріус Вікелас (1894-1896); П'єр де Кубертен (1896-1925); Анрі де Байє-Латур (1925-1942) Юханнес Зігфрід Едстрем (1946-1952); Ейвері Брендедж (1952-1972); Майкл Моріс Кілланін (1972-1980); Хуан Антоніо Самаранч (1980-2001); Жак Рогге (2001-2013); Томас Бах (2013 – по т.ч.).

Завдання до семінару

Проаналізувати діяльність президентів Міжнародного олімпійського комітету. Визначити основні здобутки кожного з президентів, які мали позитивний вплив на розвиток олімпійського руху. Робота може бути виконана у довільній формі (текстовий опис, таблиця тощо).

Змістовий модуль 2. Соціально-політичні, правові і економічні основи олімпійського спорту

7-8. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура і діяльність.

Фундаментальні принципи олімпійського спорту. Олімпійська Хартія – основний правовий документ олімпійського спорту. Діяльність Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Міжнародні спортивні федерації (МСФ). Національні олімпійські комітети (НОК) та їх роль у зміцненні міжнародного олімпійського руху. Міжнародна Олімпійська академія, Олімпійський музей.

Штаб-квартира МОК і її правовий статус на території Швейцарії. Олімпійська система і ООН. Європа і спорт. Правова база сучасної олімпійської системи.

Завдання до семінару

1. Охарактеризувати особливості взаємодії МОК, НОК, МСФ та ОКОІ при проведенні Олімпійських ігор. Для виконання роботи проаналізувати відповідні статті чинної редакції Олімпійської Хартії.

2. Охарактеризувати та проаналізувати основні напрями діяльності МОК протягом останніх 10-15 років. Робота може бути виконана у довільній формі (текстовий опис, таблиця тощо).

9. Аматорство в олімпійському спорті.

Еволюція уявлення про спортсмена-аматора. Проблема аматорства в сучасному олімпійському спорті. «Відкриті» Олімпійські ігри і вирішення проблеми аматорства і професіоналізму в олімпійському спорті. Сучасні погляди на професіоналізацію Олімпійських ігор.

Завдання до семінару

Проаналізувати чинні критерії допуску спортсменів до Олімпійських ігор (Олімпійська Хартія). Порівняти суми грошових винагород (премій), передбачених законодавством різних країн для спортсменів, які вибороли медалі на олімпійських іграх. Робота виконується в довільній формі (текстовий опис, таблиця тощо).

10. Організація, проведення і програма Олімпійських ігор.

Місце проведення Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор. Підготовка і проведення Олімпійських ігор. Взаємодія МОК, НОК, МСФ і ОКОІ як передумова успішного проведення Олімпійських ігор. Програми сучасних Ігор Олімпіад та Олімпійських ігор та періоди їх розвитку. Види спорту, що представлені в програмах Ігор Олімпіад і зимових Олімпійських ігор.

Завдання до семінару

Проаналізувати чинні вимоги до програми Олімпійських ігор (Олімпійська Хартія від 17 липня 2020 року, Правило 45). Охарактеризувати зміни, які відбуваються у програмах Олімпійських ігор протягом останніх десяти-п'ятнадцяти років. Робота може бути виконана у довільній формі (текстовий опис, таблиця тощо).

11. Проблеми олімпійського спорту сучасності та перспективи їх вирішення

Проблемні запитання і суперечності, які існують в олімпійському русі в останні роки. Комерціалізація олімпійського спорту. Бойкоти Олімпійських ігор. Боротьба з апартеїдом у спорті. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті. Олімпійський спорт і політика.

Завдання до семінару

Навести приклади та охарактеризувати проблеми і протиріччя, що існують в олімпійському русі в останні роки.

12-13. Економічні основи олімпійського спорту.

Економічна діяльність МОК. Міжнародні олімпійські рекламно-спонсорські програми «ТОП». Джерела прибутків МОК і проблема їх розподілу серед організацій, що мають безпосереднє відношення до олімпійського спорту. Фінансування олімпійського спорту в різних країнах світу. Спонсорство, ліцензування, реклама і маркетинг та їх значення у фінансуванні олімпійського спорту в різних країнах.

Завдання до семінару

1. Охарактеризувати особливості співпраці МОК з телевізійними компаніями та спонсорами на прикладі порівняльного аналізу двох Ігор Олімпіад або зимових Олімпійських ігор.

2. Проаналізувати та охарактеризувати особливості розподілу доходів МОК серед організацій, що мають безпосереднє відношення до олімпійського руху.

14. Олімпійський спорт в Україні.

Стан розвитку спорту в Україні до 30-х років. Спортсмени України на Олімпійських іграх 1952-1992 років. Визнання МОК Національного олімпійського комітету України (1992 р.) і проблеми олімпійського спорту в Україні. Концепція підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад та Зимових Олімпійських ігор.

Завдання до семінару

Підготувати твір-роздум за темою «Спортсмен – мій кумир»: обрати постать спортсмена-олімпійця України та подати його коротку біографію; зазначити його спортивні здобутки; зробити висновок, обґрунтувавши, чому саме цей спортсмен є кумиром. Робота повинна складатися з вступу, основного тексту, висновків та списку літератури (мінімум три джерела).

Рекомендована література

Основна:

1. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. – К.: Олімпійська література, 2011. – 400 с. – ISBN 978-966-8708-14-5.
2. Булатова М.М. Олімпійський рух історія і сучасність : у 2 кн./М.М.Булатова, С.Н.Бубка, В.М.Платонов. – К., 2021.
3. Булатова М.М. Олімпійська спадщина України. Художній альбом. Кн. 1. – К. : Олімпійська література, 2016. – 128 с.
4. Булатова М.М. Олімпійська спадщина України. Художній альбом. Кн. 2. – К. : Олімпійська література, 2017. – 144 с.
5. Енциклопедія Олімпійського спорту України / за ред. В. М. Платонова. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 464с. – ISBN 966-7133-71-0.
6. Лекції з дисципліни «Олімпійський спорт» (теми 1-10). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bit.ly/3uTT0sz>
7. Олімпійська Хартія (чинна з 17 липня 2020 р.). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://noc-ukr.org/about/officialdocuments/olimpiyska-khartiya/>.
8. Олімпійський рух в Україні : історія і сучасність / С.Н.Бубка, М.М.Булатова, В.М. Єрмолова, О.М.Вацеба та ін.; за заг.ред. С.Н.Бубки і М.М.Булатової. – Київ, 2021. – 304 с.
9. The Olympic Charter. [Електронний ресурс] – Режим доступу:<https://olympics.com/ioc/olympic-charter>

Допоміжна:

1. Бріскін Ю. Проблеми реалізації олімпійської освіти в умовах загальноосвітніх навчальних закладів / Юрій Бріскін, Мар'ян Пітин // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2011. – Вип. 12, т. 1. – С. 13–17.
2. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях / М. М. Булатова. – Київ : Олімпійська література, 2009. – 400 с. – ISBN 978-966-8708-14-5.
3. Нерода Н. В. Другий етап розвитку сучасного олімпійського руху за авторською комплексно-фактологічною періодизацією / Нерода Н. В., Бріскін Ю. А. // Український журнал медицини, біології та спорту. – 2022. – № 7(2). – С. 296–302. <https://doi.org/10.26693/jmbs07.02.296>
4. Neroda N. Stages Of Development Of The Modern Olympic Movement In Accordance With The Author's Complex-Factual Periodization // Stan, Perspektywy I

Rozwój Ratownictwa, Kultury Fizycznej I Sportu W XXI Wieku. – 2022, Bydgoszcz. – p. 199–213. – ISBN 978-83-65507-69-3.

5. The First Stage of Development of the Modern Olympic Movement According to the Author's Complex-factual Periodization / Yevhen Prystupa, Yuriy Briskin, Neonila Neroda, Alina Perederiy, Iryna Svistelnyk // The 7th International Conference of the Universitaria Consortium in Physical Education, Sport and Physiotherapy. – Iasi, Romania, 2021. – pp. 427-433.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з Ігор Олімпіад та зимових Олімпійських ігор.

2. Національний олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.noc-ukr.org/>

3. Міжнародний олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.olympic.org/>

4. Олімпійська арена [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://olimparena.com.ua/>